

S. Sayısı : 21

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinin teşkilât ve vazifelerine dair olan 1042 sayılı kanunun 25 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâiyhası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/825)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/1753

21 - V - 1937

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinin teşkilât ve vazifelerine aid 1042 sayılı kanunun 25 nci maddesinin tadili hakkında Nafia vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri heyetince 17 - V - 1937 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekâlet vekili

Dr. R. Saydam

Türkiye Hükümeti Büyük Millet Meclisi azasının Devlet demiryollarında parasız seyahatleri hakkında muaddel kanun projesinin esbabı mucibesi

Devlet demiryolları teşkilâtına aid 1042 numaralı kanunun 25 nci maddesi şöyledir:

« Büyük Millet Meclisi azası yolcu trenlerinde meccanen ve sürat katarlarında bu katarlara mahsus farkı ücreti tediye suretile seyahat ederler. Taleb vukuunda hüviyet cüzdanları ibraz edilir ».

Bu madde hükmüne nazaran Devlet demiryollarında meccanen seyahatleri esas itibarile kabul edilen mebuslar yalnız sürat katarlarında seyahat ettikleri takdirde bu katarlara aid ücret farkına tâbi tutulmuşlardır.

Bu da, diğer katarların seyahat ihtiyacını temin edeceği ve sürat katarlarında yapılacak seyahatlerin ise lüks mahiyetinde olacağı telâkkisine istinad etmektedir.

Ana hatta mevcut sürat katarları, esas tarifelerde sürat katarlarına mahsus olmak üzere zikredilmiş olan munzam ücretlere tâbi tutulmadığı için mebusların ana hattın bütün katarlarında meccanen seyahatleri temin edilmekte ise de ahiren mubayaa edilmiş olan Rumeli demiryollarında diğer ecnebi memleket demiryollarile münasebeti olan doğru katarların sürat katarı itibar edilmiş olması ve bu katarlara mahsus olmak üzere de munzam ücretler tesbit olunmuş bulunması dolayisile mezkûr hattın Devlete intikalinden sonra bu hatta seyahat edecek mebusların sürat katarlarına mahsus olan bu munzam ücretlere tâbi autulması zarureti hâsıl olmaktadır.

Halbuki bilhassa Avrupa ile memleketimiz arasındaki doğru münasebetlerin simplon sürat katarlarıyla temini zarureti dolayisile maddenin merbut şekilde tadili muvafık görülmüştür.

Nafia encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Nafia encümeni
Esas No. 1/825
Karar No. 13

26 - V - 1937

Yüksek Reisliğe

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinin teşkilât ve vazifelerine aid 1042 numaralı kanunun 25 nci maddesinin tadili hakkında Nafia vekâletince tanzim olunarak Başvekâleti Celileden Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine gönderilip encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası ve esbabı mucibesi Devlet demiryolları Tarife dairesi müdürü hazır olduğu halde okundu ve müzakere edildi.

Esbabı mucibe lâyihasında yazıldığı gibi 1042 numaralı kanunun 25 nci maddesinde Büyük Millet Meclisi azalarımın Devlet demiryollarında parasız seyahat edecekleri ve fakat sürat katarlarında seyahat ettikleri halde bu katarlara aid ücret farkına tâbi tutulacakları musarrahtır. Devlet demiryollarımın muhtelif katarları arasında ücret farkı olduğundan bu maddenin tatbiki mahzursuz devam etmiştir.

Rumeli demiryolları Hükûmete geçince bu madde hükmüne göre Şark sürat katarlarıyla gidecek mebusların ücret farkımın tediyesi zarureti

hâsıl olmuştur. Çünkü adi katarla sürat katarları ücretleri arasında yüzde altmış kadar fark vardır. Büyük Millet Meclisi azalarımın sürat katarlarında da ücret farkı vermeksizin seyahatlerini temin için tadilen teklif olunan madde aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Nafia E. Reisi	M. M.	Kâtib
Erzincan	Kayseri	Manisa
A. S. İtter	A. Hilmi Kalaç	Osman
Afyon K.	Afyon K.	Elâziğ
Cemal Akçın	M. Gönenç	F. Z. Çiyiltepe
Eskişehir	Eskişehir	İçel
A. Özdemir	O. Işın	F. Mutlu
İzmir	Isparta	Kars
S. Epikmen	H. Özdamar	Baha Öngören
Kastamonu	Kütahya	Niğde
Sami Erkman	İ. Dalkılıç	Halid Mengi
Samsun		Tokad
Dr. A. Sirel		Gl. S. Üke

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 10
Esas No. 1/825

30 - XI - 1937

Yüksek Reisliğe

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinin teşkilât ve vazifelerine aid 1042 sayılı kanunun 25 nci maddesinin tadili hakkında olup Başvekâletin 21 Mayıs 1937 tarih ve 6/1753 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Nafia encümeni mazbatasile birlikte encümenimize verilmiş olmakla okundu ve konuşuldu:

Devlet demiryollarımın ana hattındaki sürat katarları esas tarifelerde sürat katarlarına

mahsus olmak üzere zikredilmiş olan munzam ücretlere tâbi tutulmadığı için 1042 sayılı kanunun sürat katarlarında seyahat edecek mebuslara dair olan 25 nci maddesi hükmü bu güne kadar tatbik edilmemiş ise de ahiren Devlete geçen Rumeli demiryollarımın mevcut usul ve nizamnamelerile idaresi 3159 sayılı kanun iktizasından bulunması hasebile bu hatta seyahat edecek mebuslardan munzam ücretin tediyelerini talep mecburiyeti hâsıl olmuştur.

Gerek buna mâni olmak ve gerekse mebusların Devlet demiryollarının bütün sürat katarlarında munzam ücrete tâbi olmaksızın parasız seyahat edebilmelerini temin etmek maksadile sevkedildiği anlaşılan lâyiha encümenimizde de aynen kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	R. V.	M. M.
Burdur	İsparta	Trabzon
M. Ş. Özkan	M. Ünsal	R. Karadeniz

Kâtib	Çorum	Çorum
İstanbul	M. Cantekin	E. S. Akgöl
F. Öymen	İzmir	Kayseri
Gümüşane	K. Inanç	N. Kerven
D. Sakarya	Maras	Muş
Malatya	A. Tiridoğlu	S. Çiloğlu
O. Taner	Seyhan	Siird
Muş	N. Eldeniz	M. Mayakon
Ş. Ataman		
Yozgad		
S. İçöz		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinin teşkilât ve vazifelerine dair olan 1042 sayılı kanunun 25 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinin teşkilât ve vazifelerine aid 1042 numaralı kanunun 25 nci maddesi aşağıdaki gibi tadil edilmiştir:

«Büyük Millet Meclisi azası, Devlet demiryollarında parasız seyahat ederler. Taleb vukuunda hüviyet cüzdanları ibraz edilir.»

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun tatbikına Nafia

vekili mmeurdur.

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	H a. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

17 - V - 1937